

– Højtryksrensning

Højtryksrensning

- Brug høreværn, øjenværn og åndedrætsværn
- Brug filtermaske ved færre end tre timers rensarbejde og hvis arbejdet strækker sig ud over tre timer, skal der allerede fra arbejdets begyndelse benyttes enten filtrerende åndedrætsværn med turboenhed (blæser) eller luftforsynet åndedrætsværn
- Åndedrætsværn skal have filtertype P3SL eller FFP3SL for at beskytte mod partikler i luften, som kan give lungebetændelse og astma.

Vær opmærksom!

- Våde gulve og overflader kan være glatte
- Strømlende komponenter kan give stød
- Brug aldrig højtryksrenseren på mennesker eller dyr.

HUSK!

- Hold pauser ved træthed og ondt i hånden. Håndtaget må ikke låses eller blokeres
- God ventilation – arbejd gerne udenfor, hvis det er muligt
- Der er sundhedsskadelige partikler i luften, når du højtryksrenser.

– Kemikalier

Kemikalier

- Lav Arbejdspladsbrugsanvisning (APB) på alle faremærkede produkter
- Følg instruktionerne i APB'en
- Lad kemikalier blive i originalemballage
- Opbevar kemikalier utilgængeligt for børn – gerne et aflåst sted
- Bortskaf kemikalier gennem kommunens affaldscenter.

Vær opmærksom!

- Bland ikke kemikalier sammen og følg altid leverandørens anvisninger
- Opbevar kemikalier som beskrevet i APB'en og altid på et godt ventileret sted
- Sæt låg på efter brug og undgå afgangning.

HUSK!

- Giftige kemikalier skal opbevares et aflåst sted
- Opbevar APB, hvor kemikalierne bruges
- Sørg for, at medarbejderne er instrueret i brugen af kemikalier.

– Stiger

Stiger

- Stigearbejde skal planlægges og udføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt
- Stiger skal være CE-og DS/EN 131-mærkede
- Stiger, der bruges som adgangsvej, skal fastgøres forsvarligt og række mindst en m op over adgangsstedet
- Der skal være en fodmand, hvis stigen er over 5 m lang og ikke fastgjort
- Arbejde på stiger må ikke overstige 30 minutters varighed og ikke overstige 1/3 af arbejdstiden.

Vær opmærksom!

- Brug egnet fodtøj med en blød, skridsikker sål, der sidder fast på fødderne
- Stiger må kun opstilles på en vandret og fast flade. Hver vange skal være godt og ligeligt støttet.
- Arbejd aldrig højere end fem m (fra foden af stigen til det trin, man står på).

HUSK!

- Lav årlige eftersyn af alle stiger og brug aldrig en defekt stige
- Lej evt. en lift ved længerevarende arbejde i højden
- Hæng stiger op i vandret position, når de ikke er i brug
- Dansk brugsanvisning fra leverandøren.

– Siloer

Siloer

- Planlæg arbejdet, så det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Foretag en risikovurdering
- Instruér medarbejderne inden arbejdet påbegyndes
- Brug faldsikring, når du arbejder i højden
- Informer alle kolleger, når der arbejdes i siloen.

Vær opmærksom!

- Er der fare for iltmangel, giftige gasser eller støv – brug egnet åndedrætsværn (filtertype P3SL eller FFP3SL)
- I fodersiloer er der risiko for nedstyrtning af foder.

HUSK!

- Udluft siloen, inden arbejdet påbegyndes og fortsæt om nødvendigt, mens arbejdet står på
- Der skal være rækværk eller anden sikring ved arbejde over to m.

– Maskiner

Maskiner

- Få instruktion i, hvordan maskinen og dens sikkerhedsfunktioner virker
- Fjern ALDRIG beskyttelseskærme mv.
- Brug relevante værnemidler – også ved kortvarigt arbejde
- Vedligehold og rengør maskiner og hold ryddeligt rundt om dem.

Vær opmærksom!

- Sluk maskinen inden vedligeholdelse og reparation påbegyndes
- Sørg for, at andre ikke kan starte maskinen, mens du arbejder på/i den
- Orientér dig om hvor kolleger, børn og dyr opholder sig, før du kører med eller bruger maskinen.

HUSK!

- Der sker mange ulykker med maskiner – vis agtpågivenhed
- Læs brugsanvisningen, før du går i gang
- Nødvendige værnemidler bør være tilgængelige ved/i maskinen og SKAL bruges
- Gennemfør det årlige lovpligtige eftersyn af alle maskiner.

– Glatte gulve

Glatte gulve

- Informér medarbejdere om, hvor der er glat eller bliver glat i særlige situationer
- Brug skridsikkert fodtøj, der sidder fast på foden
- Ryd op – og hold ryddeligt.

Vær opmærksom!

- Våde og fugtige overflader kan være glatte.

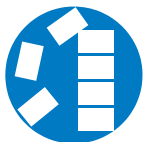
HUSK!

- Der sker mange ulykker på grund af glatte gulve – vær agtpågivende
- Skiltning ved områder, hvor der er glatte gulve
- Strøelse og opsamling, hvis du spilder.

– Halmballer

Halmballer

- Tænk sikkerhed i alle led og planlæg arbejdet fra stabling i marken til transport og stabling i laden
- Underlaget skal være jævnt og stabilt, og stabling skal ske i forbandt – også rundballer
- Ved transport skal der stropper over alle baller
- Brug spyd til fiksering af halmballerne
- Stabl halmballer i en højde, hvor stablingen er stabil.

Vær opmærksom!

- Det er ofte, når halm tages ned, at ulykken sker
- Anvend motorredskaber med førerværn
- Sørg for, at der ikke er personer i umiddelbarnærhed af det område, hvor halmballerne håndteres
- Når der udtages halmballer fra laden, så afslut arbejdet med at løfte de øverste halmballer ned fra den yderste række, så trappeformation opnås.

HUSK!

- Laden med halmballer er ikke en legeplads – indret hellere et sikkert sted
- Aflås gerne til halmlageret og forbyd uvedkommende adgang.

– Dyr

Dyr

- Planlæg arbejdet og instruér alle medarbejdere
- Kend dyrenes adfærd og undgå at presse/skræmme dem
- Tag den nødvendige tid til arbejdet
- Indret arbejdsstedet, så man undgår belastende arbejdsstillinger og tunge løft.

Vær opmærksom!

- Dyr kan blive stressede i uvante situationer og reagere aggressivt og i panik
- Dyrenes adfærd er uforudsigelig – så vær forberedt på at kunne komme i sikkerhed
- Tunge og gentagne løft ved flytning og håndtering af dyr er belastende – skab variation.

HUSK!

- Våde og tilsmudsede gulve/overflader kan være glatte
- Gangarealer skal være fri, så dyrene kan passere
- Rengør og vedligehold jævnligt udstyr – det letter arbejdet
- Ved flytning/håndtering af dyr, bør I være minimum to personer
- At sikre flugtveje, inden arbejdet påbegyndes.

– Værkstedet

Værkstedet

- Hold værkstedet ryddeligt
- Efterse og vedligehold maskiner og redskaber
- Bortskaf maskiner og redskaber, der ikke virker – eller reparer dem.

Vær opmærksom!

- Maskiner udgør en stor risiko – mange kommer til skade
- Brug de værnemidler, der anbefales – også ved kortvarigt arbejde
- Opbevar værnemidlerne, hvor de skal bruges, og som brugsanvisningen foreskriver
- Trykflasker, traktorhjul og lignende skal fæstnes, så de ikke kan vælte
- Brug procesudsugning ved svejsning og slibning.

HUSK!

- Advarselsskiltning fx trykflasker, giftige kemikalier
- Førstehjælpkasse og øjenskyll på værkstedet
- Børn skal ikke have adgang til værkstedet uden en voksen
- God arbejdsbelysning, gerne mere end 200 lux.

– Nødstop

Nødstop

- Nødstoppet skal stoppe hele maskinen/anlægget
- Nødstoppet skal være CE-mærket
- Nødstoppet installeres af autoriseret el-installatør
- Der skal være nødstop på de fleste større maskiner og anlæg.

Vær opmærksom!

- Maskinen må ikke kunne starte automatisk igen, efter nødstoppet er aktiveret
- Nødstoppet SKAL manuelt stilles tilbage i 'klarstilling' efter et nødstop
- Når du sammenbygger maskiner, skal der bygges nødstop på den samlede enhed.

HUSK!

- Årligt maskineftersyn
- Test jævnligt, at nødstoppet virker
- Instruer medarbejdere i, hvordan nødstoppet afbrydes, og hvordan man genstarter det
- Søg hjælp hos arbejdsmiljøkonsulenter, hvis der opstår spørgsmål om maskiner og nødstop.

– Håndværktøj

Håndværktøj

- Hold værktøjet rent og i orden – vedligehold løbende
- Gem altid brugsanvisningen og evt. original emballage
- Fjern aldrig afskærmninger eller andre beskyttelsesanordninger
- Giv instruktion, når der indkøbes nyt håndværktøj
- Brug værnemidler – også ved kortvarigt arbejde.

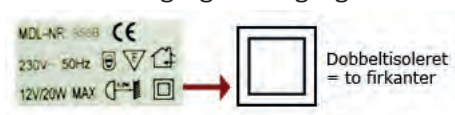
Vær opmærksom!

- Reparer straks defekt værktøj og ledninger – så ingen får elektrisk stød
- Hav evt. værnemidler opbevaret sammen med værktøjet
- Vinkelsliberen er årsag til mange arbejdsulykker – vis agtpågivenhed.

HUSK!

- Instruer altid nye medarbejdere
- Brug kun håndværktøjet til dets oprindelige formål
- Lovpligtigt eftersyn af elektrisk håndværktøj med dobbeltisoleret ledning minimum én gang halvårligt og efter leverandørens brugsanvisning.

– Svejsning

Svejsning

- Brug handsker, svejsehjelm med svejseglas og evt. svejseforklæde
- Arbejd altid under punkt-/procesudsugning
- Gennemfør lovpligtigt § 26 svejsekursus inden svejsearbejdet.

Vær opmærksom!

- Gasserne, der udvikles under svejsning, er kræftfremkaldende
- Svejs ikke i nærheden af olie- og kemiopbevaring
- Risiko for stød fra defekte ledninger.

HUSK!

- Fastgør trykflasker med kæde, så de ikke vælter
- Skiltning om opbevaring af trykflasker
- Førstehjælpskasse og øjenskyl i værkstedet.

– Løft

Løft

- Brug altid egnede tekniske hjælpemidler, hvis det er muligt
- Løft af ting eller dyr på mellem 7 og 30 kg skal vurderes
- Indret, så forholdene er optimale
- Gå ned i knæ og ret ryggen – løft med benmusklerne.

Vær opmærksom!

- Løft af ting eller dyr, der vejer mere end 30 kg, er sjældent 'i orden' og bør undgås
- Undgå vrid og skæve løft fx i en hånd og på trapper, da der er stor risiko for skader.

HUSK!

- Tag dig tid til at planlægge opgaven med løftearbejde
- Bed evt. en kollega om hjælp ved mange eller tunge løft
- Hold pauser og stræk ryggen ofte
- Træn dine mave- og rygmuskler.

– Arbejde i højden

Arbejde i højden

- Lav altid en risikovurdering, når der skal arbejdes i højden
- Planlæg opgaven sikkerhedsmæssigt forsvarligt
- Hvis der er risiko for at falde ned, skal der sikres mod nedstyrtning med fx rækværk.

Vær opmærksom!

- Er der risiko for at styrte igennem tagplader/lysplader, lofter mv.?
- Er der rækværk eller anden sikring, hvor du træder ud?
- Faldsikring, som fx sele og line, skal bruges, hvis arbejde i højden ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres forsvarligt.

HUSK!

- Anlæg og installationer, hvor der er regelmæssige eftersyn, skal indrettes forsvarligt fx med rækværk
- Årligt eftersyn af stiger og andet udstyr til arbejde i højden
- Lej evt. en lift ved arbejde i højden.

– Færdsel

Færdsel

- Maks. bredde for køretøjer er 2,55 m (eksklusiv spejle)
- Maks. længde af traktor og anhænger er 18,75 m
- Maks. samlet længde med ophængte redskaber er 12 m
- Et køretøj må ikke belastes med større akseltryk og totalvægt, end det er registreret eller godkendt til
- Maks. belastning af køretøjet er dækkenes bæreevne – dog maksimalt 10 tons pr. aksel
- Maks. for toakslet traktor og motorredskaber er 18 tons.

Vær opmærksom!

- Hav altid styr på, hvor børn, kolleger og medtrafikanter er, når du starter og manøvrerer med køretøjet
- Hav øje på medtrafikanter – især når du svinger.

HUSK!

- At surre læsset – det er dit ansvar
- At have bagudvendt rød reflekstrekant, der markerer langsomtgående køretøj
- Lys, lygter og reflekser skal være i orden og synlige – også på påhængskøretøjer.

– I førerhuset

I førerhuset

- Indstil sæde til din vægt og højde
- Indstil rat og spejle korrekt
- Brug drejefunktionen i sædet, så du ikke vrider ryg og nakke ved langvarigt arbejde, hvor du skal kigge bagud.

Vær opmærksom!

- Sæt dig ind i maskinens tekniske data fx maks. vægt og bremselængde
- Brug håndfri telefon – hav hænderne på rattet
- Børn bør ikke transporteres i traktoren, hvis der ikke er sæde og sikkerhedssele til dem.

HUSK!

- Hold pauser på lange arbejdsdage og lav evt. øvelser for nakke, skuldre og ryg
- Løse ting skal fastgøres eller være i opbevaringsrum
- Spring ikke ned fra førerhuset – der er risiko for skader på ben og fod
- Sørg for godt udsyn – det kan redde liv!

– Gylle

Gylle

- Gylle udskiller gasser – få vejtrækninger ved høj svovlbrinte-koncentration kan være livsfarlige
- Udluft kanaler og beholdere effektivt, inden arbejde i dem påbegyndes
- Brug luftforsyret åndedrætsværn ved reparationsarbejde i kanaler og beholdere eller tilkald professionel hjælp
- Benyt gasdetektor ved arbejde med gylle. Svovlbrinte og ilt-detektor kan give dig en vigtig alarm!

Vær opmærksom!

- Gå aldrig ned i tanke eller kanaler uden luftforsyret åndedrætsværn
- Gyllen må aldrig omrøres indendørs i stalden
- Åbne tanke skal være indhegnet til mindst 1,5 m over terræn
- Ingen færden på presenningen
- Hold ryggen ret og bøj let i knæene ved løft af propper og gylletømning.

LIVSFARLIG GAS!
ADGANG KUN MED LUFT-
FORSYNET ÅNDRÆTSVÆRN
AF TYPEN TRYKLUFT - ELLER
KREDSLØBSAPPARAT. ADGANG
KUN MED SIKKERHEDSSELE OG
-LINE. HJÆPSEL OG MINDST
ÉN HJÆLPER OVENFOR.

HUSK!

- Permanent fastgøringssted til en talje med sikkerhedsline over en af nedstigningsåbningerne
- Spalter, riste og overdækninger skal være sikre at færdes på
- Hav aldrig dæk, halmballer mv. stående op ad gylletanken – det kan friste børn til at kravle op
- Opsæt advarselsskilte om livsfarlig gyllegas og opslag om førstehjælp ved gylleanlæg. Se At-anvisning nr. 2.6.1.1, august 1996 på www.at.dk

– Børn på gården

Børn på gården

- Lav regler, så der tages mest mulig højde for børnenes sikkerhed
- Snak med børnene om de regler, der gælder for deres færdsel og leg på gården
- Fortæl dine medarbejdere hvilke regler, der gælder for børnene.

Vær opmærksom!

- Børn under 15 år må ikke køre traktor – heller ikke i markerne
- Maskiner og el-værktøj er farlige i barnehænder
- Dyr er søde, men kan være farlige for børn – lav regler for, hvornår børnene må hjælpe.

HUSK!

- Vis og fortæl dine medarbejdere, hvor der er farligt for børnene
- Børn prøver grænser af – indret derfor, så faren nedsættes
- Stil aldrig dæk, halmballer mv. op ad gylletanken – det kan friste børn til at klatre op
- Fjern stiger og lignende, så børn ikke kravler op i siloer og på lofter
- Indret evt. et sikkert område, hvor børnene må lege.

– Elever på gården

Elever på gården

- Instruér og anvis elever grundigt før en ny opgave
- Fortæl om de farer og risici, der er på gården
- Instruér eleven i korrekt brug af værnemidler og fortæl i hvilke situationer, de skal bruges
- Maskiner og el-værktøj kræver grundig oplæring, da der er forhøjet ulykkesrisiko ved forkert brug.

Vær opmærksom!

- Mange ulykker sker for elever og nyansatte
- Sæt ikke eleven til arbejde, du ikke selv føler dig sikker på
- Arbejde med dyr kræver oplæring og erfaring.

HUSK!

- Elever bør ikke arbejde alene
- Elever har ingen dårlige vaner, så giv dem kun de gode
- Vær gode rollemodeller og vis eleven fx, at I holder orden og har tingene i system.

– Alenearbejde

Alenearbejde

- Nyansatte og elever bør ikke arbejde alene – sørg for instruktion og oplæring
- Aftal faste tider at mødes og hold pause sammen med kolleger i løbet af dagen
- Tag en snak om, hvordan I har det med alenearbejde i forskellige arbejdssituationer
- Spørg hinanden, om man med fordel kan løse nogle arbejdsopgaver sammen?

Vær opmærksom!

- Vær opmærksom på hinanden, og hold kontakt på mobiltelefonen flere gange dagligt
- Ved særlig risikofyldt arbejde bør I overveje, om I skal være to til at løse opgaven
- Det er ikke tilladt at arbejde alene i siloer, lifte, brønde og gylletanke.

HUSK!

- Fortæl andre, hvor du er, hvad du laver og hvor længe – lav på forhånd 'ringeaftaler'
- Oplad mobiltelefonen, inden du tager afsted.

– Bugserede fuldfoderblandere

Bugserede fuldfoderblandere

- Brug knivbeskyttere, når knivene skal skiftes på vertikalblanderen
- Benyt en sikker adgangsvej ind i blandekarret
- Ved inspicering af blandingen: brug vognens platform til formålet.

Vær opmærksom!

- Bunden i blandekarret kan være meget glat
- Stik aldrig armen ind i fodringslugen for at fjerne evt. fastsiddende fodermens vognen er koblet til traktoren
- Det er ofte ved udskiftning af knivene, på vertikalblanderen, at ulykkerne sker.

HUSK!

- Alle, der arbejder med eller udfører aktiviteter i og omkring maskinen, skal have en grundig instruktion og omhyggeligt læse brugsanvisningen – især sikkerhedsinstruktioner og advarsler
- Afkobl PTO'en fra traktoren, når fuldfoderblanderen skal serviceres
- Brug ikke løse stiger, men kun fastgjorte, der er egnede til formålet.

– Stationære fuldfoderblandere

Stationære fuldfoderblandere

- Hovedafbryderen skal være afbrudt ved servicering, vedligehold og reparation
 - Lås hovedafbryderen med en hængelås
 - put nøglen i lommen under arbejdet, så ingen andre starter anlægget imens.

Vær opmærksom!

- Brug knivbeskyttere når knivene skal skiftes på vertikalblanderen
- Benyt en sikker adgangsvej ind i blandekarret
- Bunden i blandekarret kan være meget glat.

HUSK!

- Alle, der arbejder med eller udfører aktiviteter i og omkring maskinen, skal have en grundig instruktion og omhyggeligt læse brugsanvisningen
 - især sikkerhedsinstruktioner og advarsler
- Det er ofte, når man befinder sig i blandekarret, ulykkerne sker
- Anlægget er automatisk – hav derfor kontrol over det, før du bliver fanget i farlige situationer.